

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2004

Μάθημα: Αρχαία Ελληνικά (Κατεύθυνση)

Ημερομηνία: 3 / 06 /04

Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:

Χρόνος: 2 ώρες

Σελίδες : 6

Τμήμα :

ΜΕΡΟΣ Α : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (μον. 80)

I. Διδαγμένο κείμενο για μετάφραση

(μον. 30)

Μετά ταῦτα τοίνυν, ὦ βουλή, εἰς Κόρινθον ἐξόδου γενομένης καί πάντων προειδόντων ὅτι δεήσει κινδυνεύειν, ἐτέρων ἀναδυομένων ἐγὼ διεπραξάμην ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις...

“Ὡστ’ εἴ τινες ὑμῶν ὀργίζονται τοῖς τὰ μὲν τῆς πόλεως ἀξιοῦσι πράττειν, ἐκ δὲ τῶν κινδύνων ἀποδιδράσκουσιν, οὐκ ἂν δικαίως περί ἑμοῦ τὴν γνώμην ταύτην ἔχοιεν· οὐ γάρ μόνον τὰ προσταττόμενα ἐποιοῦν προθύμως, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύειν ἐτόλμων. Καὶ ταῦτ’ ἐποιοῦν οὐχ ὥς οὐ δεινὸν ἡγούμενος εἶναι Λακεδαιμονίοις μάχεσθαι, ἀλλ’ ἵνα, εἴ ποτε ἀδίκως εἰς κίνδυνον καθισταίμην, διὰ ταῦτα βελτίων ἢ φ’ ὑμῶν νομιζόμενος ἅπαντων τῶν δικαίων τυγχάνοιμι.

Λυσία, Ὑπέρ Μαντιθέου §§ 15, 17

Μετάφραση

[illegible]

II. Αδίδακτο κείμενο για μετάφραση

(μον. 10)

Πρῶτον μὲν γάρ ἔτι παῖς ὢν, ὅτ' ἐπαιδεύετο καὶ σὺν τῷ ἀδελφῷ καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις παισὶ, πάντων πάντα κράτιστος ἔνομίζετο. Πάντες γάρ οἱ τῶν ἀρίστων Περσῶν παῖδες ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις παιδεύονται· ἔνθα πολλὴν μὲν σωφροσύνην καταμάθοι ἂν τις, αἰσχρὸν δ' οὐδὲν οὐτ' ἀκούσαι οὐτ' ἰδεῖν ἔστι. Θεῶνται δ' οἱ παῖδες καὶ τιμωμένους ὑπὸ βασιλέως καὶ ἀκούουσι, καὶ ἄλλους ἀτιμαζομένους ὥστε εὐθύς παῖδες ὄντες μανθάνουσιν ἄρχειν τε καὶ ἀρχεσθαι.

Ξενοφώντα, *Κύρου Ἀνάβασις* Α', 9, 2-4

Λεξιλόγιο

ἔστι = εἶναι δυνατό, επιτρέπεται

ἐνθα = εκεί

Μετάφραση

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Γραμματικές και συντακτικές παρατηρήσεις στο διδαγμένο κείμενο

(μον. 30)

1. Να μεταφέρετε στον άλλο (αντίθετο) αριθμό τις κλιτές λέξεις της πιο κάτω περιόδου: (μον.5)

᾽Ὡστ' εἰ τινες ὀργίζονται τοῖς ἐκ τῶν κινδύνων ἀποδιδράσκουσιν οὐκ ἂν δικαίως περὶ ἐμοῦ τήν γνώμην ταύτην ἔχοιεν.

.....

.....

.....

2. Να μετατρέψετε τους πιο κάτω ρηματικούς τύπους σύμφωνα με τις οδηγίες της παρένθεσης: (μον.3)

ὀργίζονται (ο ἴδιος τύπος στον παθητικό αόριστο)

ἔχοιεν (α' πρόσ. ενικού της οριστικής παρακειμένου)

τυγχάνοιμι (απαρέμφατο αορίστου β')

3. Να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί με τους κατάλληλους τύπους των πιο κάτω ρημάτων :

(μον.8)

διεπραξάμην, ἔχουεν

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφ.
διεπραξάμην				
		ἔχουεν		

4. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα γράφοντας τους δυο άλλους βαθμούς των επιθέτων και επιρρημάτων που σας δίνονται :

(μον.2)

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
	ἥ βελτίων	
προθύμως (υ μακρό)		

5. Να αναλύσετε συντακτικώς την πιο κάτω πρόταση :

(μον.7)

... ἄλλ' ἵνα διὰ ταῦτα βελτίων ὕφ' ὧν νομιζόμενος ἅπαντων τῶν δικαίων τυγχάνοιμι.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις λέξεις που είναι υπογραμμισμένες στο διδαγμένο κείμενο για μετάφραση :

(μον.5)

ἑτέρων ἁναδυομένων

.....

ὧν

.....

τοῖς ἀποδιδράσκουσιν

.....

κινδυνεύειν

.....

μάχεσθαι

.....

IV. Ορθογραφία : Λυσία, ‘Υπέρ Μαντιθέου
(μον. 10)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ Β : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (μον. 20)
ΟΙΔΙΠΟΥΣ

- 80 Φτωχά παιδιά, γνωστά κι όχι άγνωστά μου
να μου ζητήσετ' ήρθατε· το ξέρω
καλά πως υποφέρετε όλοι, μα όσα
και να τραβάτε, δεν είναι κανείς σας
που τόσο σαν και μένα να υποφέρει·
- 85 γιατί ο δικός σας πόνος μόνον ένα,
τον εαυτό του καθενός αγγίζει
κι άλλον κανένα· μα η ψυχή η δική μου
για τη χώρα, για μένα και για σένα
μαζί πονεί· κι έτσι δε με ξυπνάτε
- 90 πεσμένο σε ύπνο, μα να ξέρετε
πως πολλά δάκρυα έχω χυμένα ως τώρα
κι ο νους μου σε πολλές πλανήθηκ' έγνοιες
και στοχασμούς, ως που τη μόνη που ήβρα
γιατρεία, αφού καλοσκέφτηκα, την έχω
- 95 βάλει σε πράξη κιόλα κι έστειλα
το γιο του Μενοικέα, τον Κρέοντα
το γυναικάδερφό μου, στα μαντεία
τα πυθικά του Φοίβου, να ρωτήσει
με ποια πράξη ή ποια λόγια θα μπορούσα
- 100 να λύτρων' από το κακό τη χώρα.
Μα όσο μετρώ τις μέρες από τότε
ως τώρα, ανησυχώ, τι του συμβαίνει·
γιατ' από τον καιρό που χρειαζόταν,
πιότερο απ' ό,τι πρέπει λείπει· μα όταν
- 105 θα 'ρθει, ένας άθλιος θα 'μουν, αν δεν κάμω
όσα ήθελε ο θεός μας φανερώσει.

Σοφοκλέους, Οιδίπους Τύραννος

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πώς εκδηλώνεται στο πιο πάνω απόσπασμα το ενδιαφέρον του Οιδίποδα για την πόλη του και τους συμπολίτες του ; Να δείξετε την κλιμάκωση που υπάρχει.
(μον. 5)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Πώς παρουσιάζεται ο Οιδίποδας στο πιο πάνω απόσπασμα ; (μον. 5)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Στον Πρόλογο της τραγωδίας “Οιδίπους Τύραννος” υπάρχει έντονο το θρησκευτικό στοιχείο . Να αναφέρετε δυο σημεία που τεκμηριώνουν την άποψη αυτή .
(μον. 4)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Να γράψετε τον ορισμό των πιο κάτω εννοιών της αρχαίας τραγωδίας :
τραγική ειρωνεία, ύβρις (μον. 4)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. α. Ποια είναι τα είδη των ρητορικών λόγων ;
 β. Σε ποιο είδος ανήκει ο Λόγος του Λυσία «Υπέρ Μαντιθέου ;
- (μον. 2)

.....

.....

.....

.....

ΤΕΛΟΣ

